

Strandmenningarbærinn Húsavík

Reykjavík, 5. Október 2007

Hörður Sigurbjarnarson
Framkvæmdarstjóri Norður-Siglingar Ehf.

Norður-Sigling

North Sailing

www.northsailing.is

Hvar liggja verðmæti og þróunarmöguleikar í nútíma samfélags?

Innan hagfræðinnar var hagkerfinu áður skipt í þrennt, þ.e. frumframleiðslu, iðnað og þjónustu

Margt bendir til að þessi skipting sé í dag ófullnægjandi

Nú stendur yfir atvinnubylting hin fyrsta í 250 ár

Alt frá tímum iðnbyltingarinnar hefur áður nefnd greining hagfræðinnar átt við. Þetta er hinsvegar að breytast

Skapandi atvinnugreinar eru framtíðin og þær eiga rætur í menningu og menning á rætur í listum

Nú er um fjórðungur á vinnumarkaðnum á Íslandi starfandi í skapandi atvinnugreinum

Skapandi atvinnugreinar eru fjórða víddin í atvinnuháttum nútímans.

Ofangreindir punktar eru byggðir á fyrirlestrum sem Ágústs Einarssonar rektors viðskiptaháskólans á Bifröst þann flutti þann 31. ágúst sl.

Hvers vegna strandmenning?

Norður-Sigling

www.northsailing.is

Til skamms tíma skipaði menningarsaga sem tengdist sjósókn og sjávarnytjum ekki sama sess og til dæmis bænda og sveitamenning.

áherslan var á varðveislu torfbæja og rokka. Á þeim tíma er Norður-Sigling hóf starfsemi sína var hugtakið Strandmenning ekki þekkt í íslensku máli.

Undir lok 19. aldar og á fyrrihluta 20. aldar á þeim tíma sem Íslendingar voru á fullu að byggja upp nýja sjálfsmynd sem sjálfstæð þjóð átti menning sjáfarplásanna ekki upp á pallborðið hjá ráðamönnum þjóðarinnar.

Jónas á Hriflu sagði að „Íslendingar eiga um tvennt að velja, að láta þungamiðju Íslenska þjóðlífsins lenda í kúguðum, sálarlausum smáþorpum eða leggja líf og blóð í sölurnar til að rétta við sveitirnar.“

Og hvað gerðu stjórnáramálamenn 3. Áratugarins?

Kjöt og mjólk fyrir fátæku börning í Bíafrá. Aldrey yrði of mikiðframleitt hungrið væri svo stórt vandamál

Á sama tíma eflist strandmenning og sjávarútvegur skapaði útflutningsverðmætin.

Hin sálarlausu sjávarþorp eflust

Forsenda nútíma samfélags á 20. öldinni

North-Sailing

www.northsailing.is

Reynslan varð samt sú að sjávarplássin og sjósóknin gengdu lykilhlutverki í að skapa þau verðmæti sem fleyttu Íslandi á met tíma í átt til velmegunar og nútíma samfélags.

Við eigum því mikið verk óunnið við að gera þessum hluta menningarsögu þjóðarinnar betri skil.

Gamli tíminn - nýi tíminn?

North-Sigling

www.northsailing.is

Hér sést öflugasta fiskiskip Húsvíkinga fyrr og síðar sem nú hefur verið selt og togara og uppsjávarskip varð skömmu síðar úr sögunni.

Á legunni sést úreltur fiskibátur bíða uppgerðar, Báturinn heitir í dag Náttfari og hefur flutt einn og sér hátt í 100 þúsund farþega um Skjálfanda og Eyjafjörð

Húsavík 1997

www.northsailing.is

Svona leit Húsavík út árið 1997 eða á öðru ári hvalaskoðunar.

Húsavík 2007

North-Sailing

www.northsailing.is

"Skipasmíðastöðin" og Gamli Baukur

Norður-Sigling

www.northsailing.is

1998 reis strandmenningarsetrið Gamli Baukur og ári síðar "Skipasmíðastöðin" og fengu þá sjóferðirnar skýrari tengingu við menningararfinn í landi. Síðla sumars 1999 kom svo fyrsta flotbryggjan sem var bylting fyrir farþegaflutninga en þá voru árlegir flutningar Norður-Siglingar komnir í um 14 þúsund manns.

Gömlu KÞ húsin fengu endurnýjun lífdaga sinna

North-Sailing

www.northsailing.is

Gömlu KÞ húsin fengu endurnýjun lífdaga sinna en jafnvel var þá talað um að rífa þau en elsta húsið, Jaðar var byggt árið 1882

Kaffihúsið Skuld, byggt 1920 / 2006

North-Sailing

www.northsailing.is

Haustið 2005 náðist á síðustu stundu eða þegar kúbeinin voru komin á loft að bjarga húsinu frá niðurrifi en það þjónar nú sem lítið kaffihús á hafnarsvæðinu.

Hvalasafnið í aflögðu sláturhúsi KÞ

North-Sailing

www.northsailing.is

Til Húsavíkur flutti á fyrstu árum hvalasoðunar duglegur frumkvöðull sem hafði forgöngu um uppbyggingu hvalasafnsins.

Safnaflóran á Húsavík stendur nú í blóma en auk Hvalasafnsins og Safnahússins glæsilega flutti nýlega norður annar stórmerkur frumkvöðull og hann hafði í farangrinumhina hina heimspektu “Reðurstofa Íslands”

Eikarskip eru óvígða aðgengileg ferðamönnum

North-Sigling

www.northsailing.is

Ein af örfáum virkum dráttarbrautum sem eftir eru í landinu en fyrir aðeins tveimur árum voru uppi raddir um að rífa hana. Nú þjónar hún eikarbátum og flestum tengdum ferðaþjónustu.

Knörrinn - síðasta kynslóð eikarskipa

North-Sigling

www.northsailing.is

Knörrinn var keyptur 1994 með það að markmiði að bjarga menningararfleifðinni.

Ríkisrekin úrelding í gegnum úreldingarsjóð í fullum gangi. Væru skipin tekin úr fiskveiðum var sú kvöð lögð á eigendur að farga þeim

Nú má segja að 7 - 8 eikarbátar séu notaðir í ferðapjónustu en 2 - 3 í hefðbundinni útgerð á Húsavík.

Sæbjörgin keypt til Húsavíkur 2006

North-Sailing

www.northsailing.is

Einn af örfáum íslenskmíðuðum árabátum búinn seglum á heima höfn á Húsavík

Hvalaskoðun forsenda rekstrarins

North-Sailing

www.northsailing.is

Hinir Íslensku eikarbátar hafa reynst hin bestu farþegaskip, með þægilegar hreyfingar og ljúft viðmót.

Mannauður, til verður ný þekking

North-Sailing

www.northsailing.is

Haukur 1996

North-Sailing

www.northsailing.is

Haukurinn beið örlaga sinna á Bolungarvík en nýjum eigendum varð fljótt ljóst að í honum leyndust einstakir eiginleikar til að endurheimta menningararfleifð skútualdarinnar.

Haukur 2006

North-Sailing

www.northsailing.is

Tvísiglda skonnortan Haukur á fallegu sumarkvöldi á Skjálfanda. Hvaðan kom reiðinn?

"Sækjast sér um líkir"

North-Sailing

www.northsailing.is

Með tímanum hefur borið meira á heimsóknum fallegra seglskipa og hér fylgir skonnortan Haukur einni slíkri, Dagmar Aaen úr höfn en við bryggjuna liggur þýskt skólaskip.

Húni II í heimsókn á Húsavík

Norður-Sigling

www.northsailing.is

lönarðarsafnið á Akureyri Húni II hið glæsilega skip var um tíma í opinberri heimsókn á Húsavík í samvinnu við Norður Siglingu

Vitar sem viðkomustaðir ferðamanna

North-Sailing

www.northsailing.is

Vitastígur unnið að kortagerð ,, gönguleiðir 17 vitar á norðaustur horninu glæsileg glæsileg ljósker sittt hvoru megin

Fúndamentið rekaviður og sjórekinn kjölur úr stóru skipi

Höfnin fengið nýtt hlutverk sem útvistarsvæði

North-Sailing

www.northsailing.is

Siglingaklúbbur samvinna við siglingaklúbbinn á Akureyri, vinsæl námskeið sl. Tvö sumur

Húsavíkurhátíð - Sænskir dagar

North-Sailing

www.northsailing.is

Miðdepill afþreyingar og menningar

Byggingar og síldarplön í nýjum hlutverkum

Norður-Sigling

www.northsailing.is

66°Norður
Orkuveitan
Hvalasafnið

Garðarshólmi?

www.northsailing.is

Sagan um Garðar og Náttfara gefur einstakt tækifæri til að fjalla um samspil menningar og náttúru

Þau áhrif sem landnámið hafði á ósnortna náttúruna

Ásamt þýðingu mikilla landgæða fyrir þróun þeirrar einstöku menningar sem þróaðist

Garðarshólmi var einstakt land ósnortið af fólki og stærri dýrum

Hvað hefði gerst ef hvalaskoðun og uppbygging ferðþjónustu hefði ekki komið til?

Í nágrannalöndum má finna dæmi um þrennslags umbreytingar í litlum samfélögum:

Samfélög sem náð hafa að lagast breyttum tíma og blómstra, samfélög sem breyst hafa í svefnbæi vegna nálægðar við borgir eða hreinlega deyjá.

Hvað Húsavík varðar er ekki fyrir hendi sá möguleiki að breytast í svefnbæ.

Því virðast hinir kostirnir tveir einungis koma til greina.

Skömmu áður en elsta kaupfélag landsins lagði upp laupana hófst sú uppbygging sem að framan hefur verið lýst, með kaupfélaginu fór mest öll verslun úr höndum heimamanna, einnig blómlegt og öflugt mjólkursamlag en mjólkinn úr Þingeyjarsýslu er nú unnin á Akureyri.

Fiskiðjusamlag Húsavíkur er ekki lengur í eigu heimamanna né þær miklu veiðiheimildir sem féla gið átti. Öll togaraútgerð sem og uppsjárveiðiskip heyra sögunni til og fiskibátafloti Húsavíkinga er ekki svipur hjá sjón.

Segja má að sú strandmenningarferðþjónusta sem hefur þróast á Húsavík hafi náð að lina höggið

Það högg sem varð við að hinar gömlu atvinnugreinar lutu í lægra haldi fyrir tímans tönn.

Sú þróun er grein af þeim sama meiði sem Ágúst Einarsson kallar fjórðu víddina í atvinnuháttum og er kjölfestaní hinu svokallaða nýja samfélagi.

Samkvæt upplýsingum fengnum hjá upplýsingamiðstöð ferðamála í Reykjavík er fjöldi fyrirspurna um Húsavík orðinn á við þær er Mývatnssveit tengjast.

Það er svo athyglisvert að það sem skilur þessa tvo áfangastaði er einkum að á Húsavík snýst þjónustan meyrá um tilbúna upplifun, sjóferiðir, söfn, sýningar og veitingahús.